

Рівняння стохастичної мережі Петрі

Формальний опис стохастичної мережі Петрі

- [Murata T. (1989). Petri Nets: Properties, Analysis and Applications, *Proceedings of IEEE*, vol.77 (4), 541-580.]
- [Zaitsev D. A. (2004). Invariants of Timed Petri Nets, *Cybernetics and Systems Analysis*, vol. 40, pages226–237 (2004)]
- [Stetsenko I.V. (2012) State equations of stochastic timed Petri nets with informational relations. *Cybernetics and Systems Analysis*, vol. 48(5), 784–797]

Мережа Петрі:

$$N = (\mathbf{P}_N, \mathbf{T}_N, \mathbf{A}_N, \mathbf{W}_N, \mathbf{K}_N, \mathbf{I}_N, \mathbf{R}_N)$$

$\mathbf{P}_N = \{P\}$ - множина позицій

$\mathbf{T}_N = \{T\}$ - множина переходів $\mathbf{P}_N \cap \mathbf{T}_N = \emptyset$

$\mathbf{A}_N \subseteq (\mathbf{P}_N \times \mathbf{T}_N \cup \mathbf{T}_N \times \mathbf{P}_N)$ - множина дуг

$\mathbf{W} : \mathbf{A} \cup \mathbf{I} \rightarrow \mathbb{N}$ - кратності дуг

$\mathbf{K} = \{(c_T, b_T) \mid T \in \mathbf{T}, c_T \in \mathbb{N}, b_T \in [0;1]\}$ - пріоритети та ймовірності запуску переходів

$\mathbf{R} : \mathbf{T} \rightarrow \mathbb{R}_+$ - часові затримки в переходах

$\bullet T, T^\bullet$ - множина вхідних та множина вихідних позицій переходу T

$\bullet P, P^\bullet$ - множина вхідних і множина вихідних переходів позиції P

Стан стохастичної мережі Петрі

Stetsenko I.V. (2012) State equations of stochastic timed petri nets with informational relations. Cybernetics and Systems Analysis. Vol. 48, no. 5, 784–797.

$\mathbf{S}(t) = (\mathbf{M}(t), \mathbf{E}(t))$ - стан стохастичної мережі Петрі в момент часу t

$\mathbf{M}(t) = \{M_P(t) \mid M_P(t) \in Z_+, P \in \mathbf{P}\}$ - стан позицій

$\mathbf{E}(t) = \{E_T(t) \mid T \in \mathbf{T}\}$ - стан переходів

$E_T(t) = \left\{ [E_T(t)]_q \mid [E_T(t)]_q \in \mathbb{R}_+, q \in \mathbf{N} \right\}$ - стан переходу T ,
 q – номер запланованої події виходу маркерів з переходу
в момент часу t

$E_T(t) = \{\infty\}$ якщо найближчим часом не очікується вихід маркерів з переходу

$\mathbf{S}(t) \in \left\{ \mathbf{S}(t) \mid (M_P(t) \geq 0 \forall P \in \mathbf{P}) \wedge ([E_T(t)]_q \geq 0 \forall T \in \mathbf{T}, \forall q = 1, \dots, |E_T(t)|) \right\}$

Визначення моменту найближчої події

$\tau_T(t) = \min_q [E_T(t)]_q$, - момент запланованої найближчої події для переходу Т на поточний момент часу

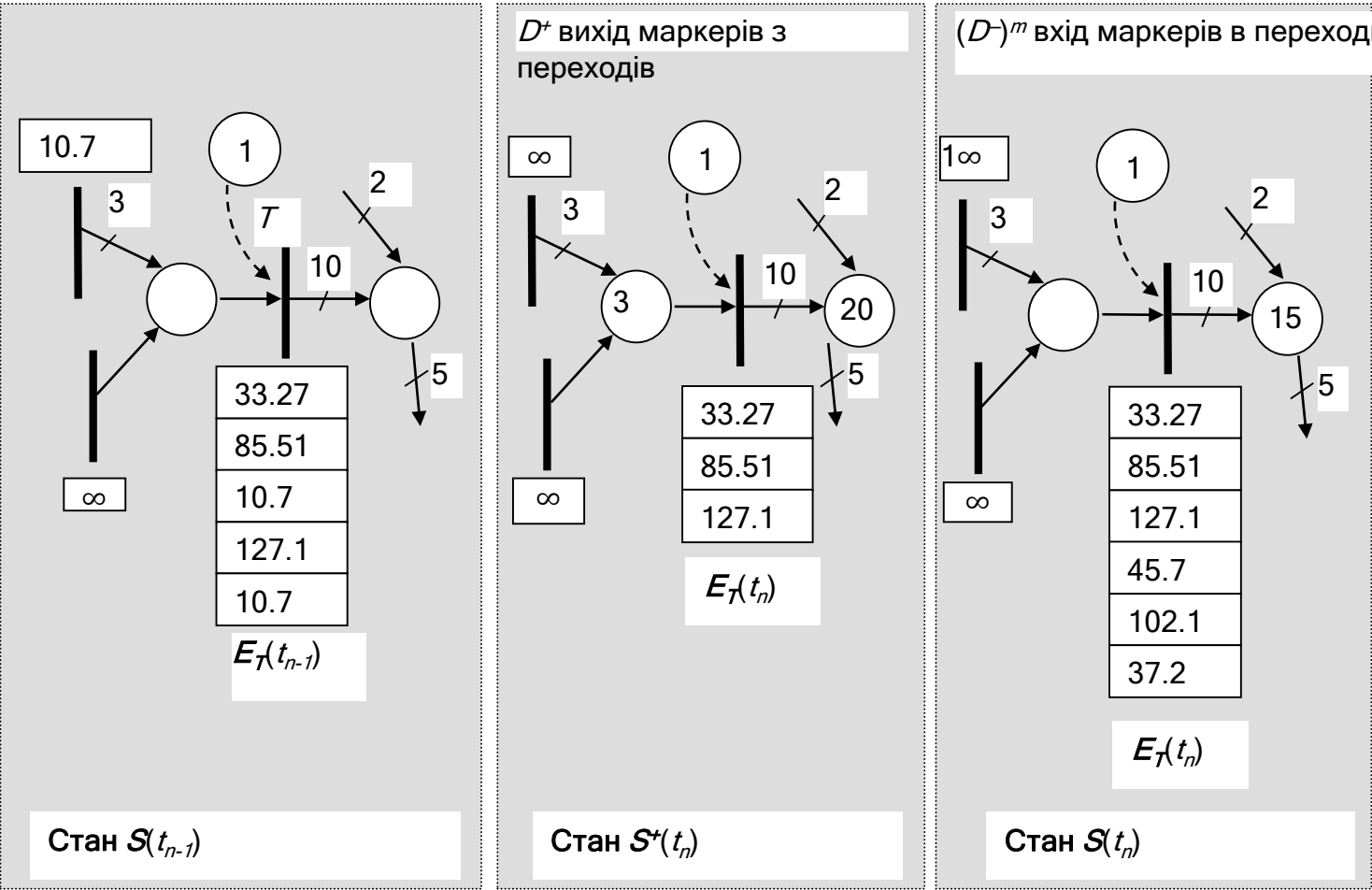
$t' = \min_T \tau_T(t), t' \geq t$ - момент запланованої найближчої події для мережі Петрі на поточний момент часу

$$t_n = \min_T \left(\min_q [E_T(t_{n-1})]_q \right), t_n \geq t_{n-1}$$

- визначення моменту найближчої події для мережі Петрі на поточний момент часу

Змінювання стану стохастичної мережі Петрі з часовими затримками

Змінювання стану мережі Петрі в момент часу $t_n=10,7$

$$S(t_{n-1}) \rightarrow S^+(t_n) \rightarrow S(t_n)$$

Вихід маркерів з переходів

$Y : \mathbf{T} \times \mathfrak{R} \rightarrow \{0;1\}$ - предикат, що визначає для кожного переходу співпадіння моменту найближчої події з поточним моментом часу

$$(\tau_T(t) = t') \Rightarrow Y(T, t') = 1,$$

$$(\tau_T(t) \neq t') \Rightarrow Y(T, t') = 0.$$

$$\forall P \in \mathbf{P} \quad M_P^+(t') = M_P(t) + \sum_{T \in \bullet P} Y(T, t') \cdot W_{T,P} \mid s_T(t) \mid, \quad - \text{змінювання стану позиції } P$$

$$\forall T \in \mathbf{T} \mid Y(T, t') = 1 \quad E_T^+(t') = \begin{cases} \{\infty\} \leftarrow \mid s_T(t) \mid = \mid E_T(t) \mid, \\ E_T'(t') = E_T(t) \setminus \left\{ [E_T(t)]_q \mid q \in s_T(t) \right\} \leftarrow \mid s_T(t) \mid \neq \mid E_T(t) \mid, \end{cases}$$

- змінювання стану переходу T

$$D^+ : \mathbf{E}(t) \times \mathbf{M}(t) \rightarrow \mathbf{E}(t') \times \mathbf{M}(t') \quad - \text{перетворення стану стохастичної мережі Петрі}$$

$$\mathbf{S}(t') = D^+(\mathbf{S}(t)) \quad - \text{змінювання стану стохастичної мережі Петрі}$$

Вхід маркерів в переходи

$Z : T \times \mathfrak{R} \rightarrow \{0;1\}$ - предикат, що визначає для кожного переходу умову виконання запуску

$$\left(\forall P \in \bullet T \quad M_P^+(t') \geq W_{P,T} \right) \Rightarrow Z(T, t') = 1$$

$$\left(\exists P \in \bullet T \quad M_P^+(t') < W_{P,T} \right) \Rightarrow Z(T, t') = 0$$

$\Psi(t') = \{T \mid Z(T, t') = 1, T \in \mathbf{T},\}$ - множина переходів, для яких виконана умова запуску

$\Psi'(t') = \overline{\mathbf{T}_\Psi} \cup \tilde{\mathbf{T}}_\Psi$ - множина переходів, що не містять спільні позиції з іншими, та переходів, вибраних в результаті вирішення конфлікту

$X : \mathbf{T} \times \mathfrak{R} \rightarrow \{0;1\}$ - предикат, що визначає для кожного переходу приналежність до множини переходів, вибраних в результаті вирішення конфлікту

$$T \in \Psi'(t') \Rightarrow X(T, t') = 1$$

$$T \notin \Psi'(t') \Rightarrow X(T, t') = 0$$

Вхід маркерів в переходи

$$\forall P \in \mathbf{P} \quad M_P(t') = M_P^+(t') - \sum_{T \in P^\bullet \setminus P^\circ} W_{P,T} \cdot X(T, t'), \quad - \text{ змінювання стану позиції } P$$

$$\forall T \in \mathbf{T} \mid X(T, t') = 1 \quad E_T(t') = \begin{cases} \{t' + R_T\} \leftarrow \tau_T = \infty \\ E_T^+(t') \cup \{t' + R_T\} \leftarrow \tau_T < \infty \end{cases}$$

- змінювання стану переходу T

$$D^- : \mathbf{E}(t') \times \mathbf{M}(t') \rightarrow \mathbf{E}(t') \times \mathbf{M}(t') \quad - \text{ перетворення стану стохастичної мережі Петрі}$$

$$D^-(\mathbf{S}(t')) \quad - \text{ змінювання стану стохастичної мережі Петрі}$$

Багатократний вхід маркерів в переходи

$$\left(D^{-}\right)^m = D^{-} \circ D^{-} \circ D^{-} \dots \circ D^{-}$$

$$m : \left(D^{-}\right)^m (\mathbf{S}(t')) : \bigvee_T Z(T, t') = 0$$

$$M_P(t') = M_P^+(t') - \sum_{T \in \bullet P \setminus {}^\circ P} W_{P,T} \cdot u_T(t'),$$

$$\{u_T(t')\} : \left(u_T(t') \leq \min_{P \in \bullet T} \left\{ \frac{M_P^+(t')}{W_{P,T}} \right\} \right) \wedge \left(\exists P \in \bullet T : \sum_{T \in P^\bullet \setminus P^\circ} W_{P,T} \cdot u_T(t') > \max_{T \in P^\bullet \setminus P^\circ} \left(M_P^+(t') - W_{P,T} \right) \right)$$

Багатократний вхід маркерів в переходи

$$\forall P \in \mathbf{P} \quad M_P(t') = M_P^+(t') - \sum_{T \in \bullet P \setminus {}^\circ P} W_{P,T} \cdot u_T(t'),$$

$$\forall T \in \mathbf{T} \quad E_T(t') = \begin{cases} \underbrace{\{t' + R_T\} \cup \dots \cup \{t' + R_T\}}_{u_T(t')} \leftarrow \tau_T(t') = \infty \\ E_T^+(t') \cup \underbrace{\{t' + R_T\} \cup \dots \cup \{t' + R_T\}}_{u_T(t')} \leftarrow \tau_T(t') < \infty \end{cases}$$

Рівняння станів стохастичної мережі Петрі з часовими затримками, з конфліктними та багатоканальними переходами

$$\begin{cases} t_n = \min_T \tau_T(t_{n-1}), t_n \geq t_{n-1}, \\ \mathbf{S}(t_1) = (D^-)^m(\mathbf{S}(t_0)), \\ \mathbf{S}(t_n) = (D^-)^m(D^+(\mathbf{S}(t_{n-1}))), \\ n = 2, 3, \dots \end{cases}$$

$$\tau_T(t) = \min_q [E_T(t)]_q \quad - \text{найближчий момент виходу маркерів з переходу}$$

$$D^+(\mathbf{S}(t_{n-1})) \quad - \text{перетворення стану мережі Петрі, пов'язане з виходом маркерів з переходів,}$$

$$(D^-)^m(\mathbf{S}(t_n)) \quad - \text{перетворення стану мережі Петрі, пов'язане з входом маркерів в переходи}$$

$$m \quad - \text{кількість входів маркерів в переходи, за якої досягається стан мережі Петрі при якому жоден з переходів мережі Петрі не запускається}$$

$$m : (D^-)^m(\mathbf{S}(t_n)) : \bigvee_T Z(T, t_n) = 0$$

$$\left(\forall P \in {}^\bullet T \quad M_P^+(t_n) \geq W_{P,T} \right) \Rightarrow Z(T, t_n) = 1$$

$$\left(\exists P \in {}^\bullet T \quad M_P^+(t_n) < W_{P,T} \right) \Rightarrow Z(T, t_n) = 0$$

Аналіз обчислювальної складності

Stetsenko I.V., Dyfuchyn A., Dorosh V.I. Petri-Object Simulation: Software Package and Complexity. Proceedings of the 8th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications (IDAACS'2015). Warsaw (Poland), 2015. P.381-385.

$$O(|\mathbf{T}|^2 \cdot V \cdot timeMod \cdot \left(\underset{T \in \mathbf{T}}{mean} |T^\bullet| + V + V \cdot |\mathbf{T}| \cdot \underset{T \in \mathbf{T}}{mean} |\bullet T| + V^2 \cdot |\mathbf{T}| + V \cdot K^2 \right))$$

$$V = \underset{T \in \mathbf{T}}{mean} v_T \quad - \text{середня кількість активних каналів переходу}$$

$$K = \underset{\Psi}{mean} |\mathbf{T}_\Psi| \quad - \text{середня кількість конфліктних переходів}$$

Матричний опис стану стохастичної мережі Петрі

$$a_{P,T}^+ = \begin{cases} W_{T,P}, T \in \bullet P \\ 0, T \notin \bullet P \end{cases} \quad \text{- матриця виходів}$$

$$\mathbf{a}^+ = \|a_{T,P}^+\|$$

$$\mathbf{a} = \mathbf{a}^+ - \mathbf{a}^-$$

$$a_{P,T}^- = \begin{cases} W_{P,T}, T \in P^\bullet \setminus P^\circ \\ 0, T \notin P^\bullet \setminus P^\circ \end{cases} \quad \text{- матриця входів}$$

$$\mathbf{a}^- = \|a_{T,P}^+\|$$

$$\mathbf{v}(t) = \|v_T(t)\| \quad \text{- вектор кількості активних каналів переходів}$$

$$v_T(t) = \begin{cases} |E_T(t)|, \tau_T < \infty, \\ 0, \tau_T = \infty. \end{cases}$$

$$\boldsymbol{\gamma}(t) = \|\gamma_T(t)\| \quad \text{- вектор кількості входів в переходи за період часу } [t_0, t]$$

$$\sum_{j=1}^n Z(T, t_j) \cdot u_T(t_j) = \gamma_T(t_n)$$

$$\boldsymbol{\eta}(t) = \|\eta_T(t)\| \quad \text{- вектор кількості виходів з переходів за період часу } [t_0, t]$$

$$\sum_{j=1}^n Y(T, t_j) \cdot |s_T(t_{j-1})| = \eta_T(t_n)$$

$$\mathbf{M}(t) = M_P(t) \quad \text{- вектор маркірування}$$

$$\boldsymbol{\mu}(t) = \mathbf{M}(t) + \mathbf{a}^+ \cdot \mathbf{v}(t) \quad \text{- вектор розширеного маркірування}$$

!!!! враховує не тільки маркери, які в позиціях, але й маркери, які очікують виходу з переходів

Матричні рівняння станів стохастичної мережі Петрі з часовими затримками, з багатоканальними та конфліктними переходами, з інформаційними зв'язками

$$\mathbf{M}(t_n) + \mathbf{a}^+ \cdot \mathbf{v}(t_n) - (\mathbf{M}(t_0) + \mathbf{a}^+ \cdot \mathbf{v}(t_0)) = \mathbf{a}^+ \cdot \gamma(t_n) - \mathbf{a}^- \cdot \gamma(t_n)$$

$$\eta(t_n) = -\mathbf{v}(t_n) + \mathbf{v}(t_0) + \gamma(t_n)$$

В термінах вектора розширеного маркірування:

$$\boldsymbol{\mu}(t_n) = \boldsymbol{\mu}(t_0) + \mathbf{a} \cdot \gamma(t_n)$$

$$\eta(t_n) = -\mathbf{v}(t_n) + \mathbf{v}(t_0) + \gamma(t_n)$$

Аналогічне базовому, але сформульованого для розширеного маркірування та вектора кількості входів в перехід

Додаткове рівняння формулює залежність між кількістю запусків, кількістю входів в переходи та кількістю виходів з переходів

Порівняння матричних рівнянь станів стохастичної мережі Петрі з часовими затримками з відомими рівняннями станів мереж Петрі

$$I = \emptyset \Rightarrow P^\circ = \emptyset \Rightarrow \text{Матричні рівняння станів стохастичної мережі Петрі з часовими затримками без інформаційних зв'язків}$$

$$\chi_T(t_n) = \min\{\gamma_T(t_n), \eta_T(t_n)\} - \text{кількість завершених запусків переходу}$$

$$\eta(t_n) = \gamma(t_n) = \chi(t_n) \Rightarrow \mathbf{v}(t_n) = \mathbf{v}(t_0), \Delta \boldsymbol{\mu} = \Delta \mathbf{M} \Rightarrow \Delta \mathbf{M} = \mathbf{a} \cdot \chi(t_n)$$

$$R_T = 0 \Rightarrow v_T(t) = 0 \Rightarrow \boldsymbol{\mu}(t) = \mathbf{M}(t), \eta(t_n) = \gamma(t_n) \Rightarrow \mathbf{M}(t_n) = \mathbf{M}(t_0) + (\mathbf{a}^+ - \mathbf{a}^-) \cdot \chi(t_n) \Rightarrow \mathbf{M}_n = \mathbf{M}_0 + \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{x} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \text{Фундаментальне рівняння станів базової мережі Петрі}$$

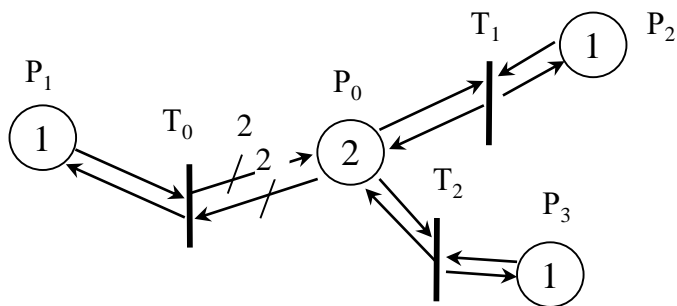
$$R_T = \text{const} \Rightarrow t_n = t_0 + n \cdot \Delta t$$

$$\Delta t = 1, t_0 = 0 \Rightarrow t_n = n$$

$$\mathbf{M}(n) - \mathbf{M}(0) = (\mathbf{a}^+ - \mathbf{a}^-) \cdot \gamma(n) - \mathbf{a}^+ \cdot (\mathbf{v}(n) - \mathbf{v}(0)) \Rightarrow \mathbf{M}(n) - \mathbf{M}(0) = \mathbf{a}^+ \cdot (\gamma(n) - \mathbf{v}(n) + \mathbf{v}(0)) - \mathbf{a}^- \cdot \gamma(n) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \mathbf{M}(n) - \mathbf{M}(0) = \mathbf{a}^+ \cdot \boldsymbol{\eta}(n) - \mathbf{a}^- \cdot \gamma(n) \Rightarrow \text{Фундаментальне рівняння станів детермінованої мережі Петрі з часовими затримками}$$

Приклад

$$\mathbf{T} = \{T_0, T_1, T_2\}$$

$$\mathbf{P} = \{P_0, P_1, P_2, P_3\}$$

$$\mathbf{A} = \{(P_0, T_0), (T_0, P_0), (P_0, T_1), (T_1, P_0), (P_0, T_2), (T_2, P_0), (P_1, T_0), (T_0, P_1), (P_2, T_1), (T_1, P_2), (P_3, T_2), (T_2, P_3)\}$$

$$\mathbf{K} = \{(0, 1.0), (0, 1.0), (0, 1.0)\}$$

$$\mathbf{R} = \{1.0 \mp 0.5, 1.0 \mp 0.5, 1.0 \mp 0.5\}$$

$$\mathbf{I} = \emptyset$$

$$\mathbf{W} = \{2, 2, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1\}$$

$$\mathbf{S}^+(\mathbf{0.0}) = \left\{ \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \{\infty\} \\ \{\infty\} \\ \{\infty\} \end{pmatrix} \right\}$$

$$P_0 \geq 2, P_1 \geq 1 \Rightarrow Z(T_0, 0.0) = 1$$

$$P_0 \geq 1, P_2 \geq 1 \Rightarrow Z(T_1, 0.0) = 1$$

$$P_0 \geq 1, P_3 \geq 1 \Rightarrow Z(T_2, 0.0) = 1$$

$\Psi = \{T_0, T_1, T_2\}$ P_0 - конфліктна позиція, можливі варіанти T_0 або $\{T_1, T_2\}$
Припустимо вибір пав на $\{T_1, T_2\}$

$$\Psi' = \{T_1, T_2\} \Rightarrow X(T_1) = 1, X(T_2) = 1$$

$$D^- : M_{P_0}(0.0) = 2 - (1 \cdot 1 + 1 \cdot 1) = 0$$

$$M_{P_1}(0.0) = 1 - 0 = 1$$

$$M_{P_2}(0.0) = 1 - 1 \cdot 1 = 0$$

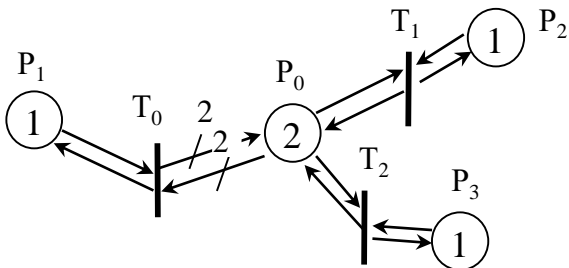
$$M_{P_3}(0.0) = 1 - 1 \cdot 1 = 0$$

$$E_{T_0}(0.0) = \{\infty\}$$

$$E_{T_1}(0.0) = \{0.0 + 0.7\}$$

$$E_{T_2}(0.0) = \{0.0 + 1.2\}$$

$$\mathbf{s}(\mathbf{0.0}) = \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \{\infty\} \\ \{0.7\} \\ \{1.2\} \end{pmatrix} \right\} \begin{matrix} Z(T_0, 0.0) = 0 \\ Z(T_1, 0.0) = 0 \\ Z(T_2, 0.0) = 0 \end{matrix}$$

$$t_1 = \min\{\infty, 0.7, 1.2\} = 0.7$$

$$\begin{aligned} D^+ : \quad & \Upsilon(T_0, 0.7) = 0 \\ & \Upsilon(T_1, 0.7) = 1 \\ & \Upsilon(T_2, 0.7) = 0 \end{aligned}$$

$$M_{P_0}(0.7) = 0 + 1 \cdot 1 = 1$$

$$M_{P_1}(0.7) = 1 + 0 = 1$$

$$M_{P_2}(0.7) = 0 + 1 \cdot 1 = 1$$

$$M_{P_3}(0.7) = 0 + 0 = 0$$

$$E_{T_0}(0.7) = \{\infty\}$$

$$E_{T_1}(0.7) = \{\infty\}$$

$$E_{T_2}(0.7) = \{1.2\}$$

$$\mathbf{S}^+(\mathbf{0.7}) = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \{\infty\} \\ \{\infty\} \\ \{1.2\} \end{pmatrix} \right\}$$

$$P_0 < 2, P_1 \geq 1 \Rightarrow Z(T_0, 0.0) = 0$$

$$P_0 \geq 1, P_2 \geq 1 \Rightarrow Z(T_1, 0.0) = 1$$

$$P_0 < 1, P_3 \geq 1 \Rightarrow Z(T_2, 0.0) = 0$$

$$\Psi = \{T_1\} \Rightarrow \chi(T_1) = 1$$

$$\underline{D^-} : \quad M_{P_0}(0.7) = 1 - 1 \cdot 1 = 0$$

$$M_{P_1}(0.7) = 1 - 0 = 1$$

$$M_{P_2}(0.7) = 1 - 1 \cdot 1 = 0$$

$$M_{P_3}(0.7) = 0 - 0 = 0$$

$$E_{T_0}(0.7) = \{\infty\}$$

$$E_{T_1}(0.7) = \{0.7 + 0.9\}$$

$$E_{T_2}(0.7) = \{1.2\}$$

$$\mathbf{s}(\mathbf{0.7}) = \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \{\infty\} \\ \{1.6\} \\ \{1.2\} \end{pmatrix} \right\} \quad \begin{aligned} Z(T_0, 0.7) &= 0 \\ Z(T_1, 0.7) &= 0 \\ Z(T_2, 0.7) &= 0 \end{aligned}$$